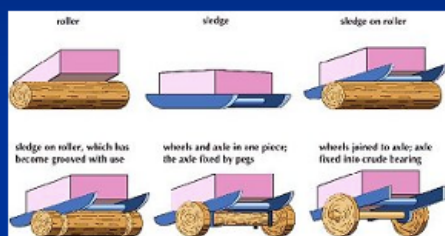

Koleso

- Pri posúvaní predmetov po zemi vzniká veľké **trenie**, prekonávame ho veľkou silou.
- Ľudia už v dávnych dobách prišli na to, že ťažké predmety je ľahšie presúvať na valcovitých kmeňoch, pred 6 000 rokmi v Mezopotámii začali používať **koleso**, bol to vynález obrovského významu.
- Tento vynález však vznikol pravdepodobne v súvislosti s **hrnčiarskym kruhom**.

Ozubené koleso

- **Ozubené koleso** je disk, ktorý má na obvode zuby.
- Používa sa v **prevodoch** ozubených kolies.

Prevody ozubených kolies

- Prevody sa používajú na zmenu rýchlosti pohybu. Ak sa hnacie koleso otáča, musí sa otáčať i susedné koleso. Menšie koleso sa otáča rýchlejšie a väčšie, naopak, pomalšie. Vidíme to napríklad na ručnom šľahači. Kľukou roztáčame veľké koleso, to roztočí malé koleso a k nemu pripojené metličky. Tie sa potom otáčajú oveľa rýchlejšie, ako ruka dokáže krútiť kľukou.

Prevody ozubených kolies - využitie

Napíš si poznámky:

Prevody ozubených kolies

Asi pred 6 000 rokmi v Mezopotámii vynašli **koleso**, bol to vynález obrovského významu.

Ozubené koleso je koleso, ktoré má na obvode zuby.

Používa sa v **prevodoch** ozubených kolies.

Prevody sa používajú na zmenu rýchlosti pohybu.

Ak sa hnacie koleso otáča, musí sa otáčať i susedné koleso.

Veľké koleso spôsobuje rýchlejšie otáčanie malého kolesa a naopak.

Využitie v: hodinách, šľahači, mixéroch, bicykloch, autách, hračkách, vodných mlynoch...

